

**М. Лутфуллозода,
Ф. Шарифзода, И. Абдуллоев**

АЛИФБО
КИТОБИ ДАРСӢ БАРОИ СИҶИ ЯКУМ

Нашри 34

**Вазорати маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон
тасдиқ кардааст**

**ДУШАНБЕ
МАОРИФ
2018**

ББК 81.2. Тоҷик -2+74.261.4
Л - 90

Л-90. Лутфуллозода М. Шарифзода Ф. Абдуллоев И. **Алифбо.** Китоби дарсӣ барои синфи якум. Душанбе, Маориф, 2018.152 саҳ.

Хонандагони азиз!

Китоб манбаи донишу маърифат аст, аз он баҳравар шавед ва онро тоза нигоҳ доред! Кӯшиш кунед, ки соли таҳсили оянда ҳам ин китоб ҳамин гуна зебову ораста дастраси додору хоҳаронатон гардад ва онҳо низ аз он истифода баранд.

Ҷадвали истифодаи китоб:

№	Ному насаб	Синф	Соли таҳсил	Ҳолати китоб (баҳои китобдор)	
				Аввали сол	Охири сол
1					
2					
3					
4					
5					

Фарзанди азизам!

Дар дастат китоби зебову хушранг ва пурмазмуни «Алифбо» аст. Ту аз он хондану навиштанро ёд мегирӣ, ба дунёи илму фарҳанг дохил мешавӣ.

Орзумандам, ки бо таҳсили аъло ва ахлоқу одоби хуб Ватани азизамонро боз ҳам ободтару зеботар гардонӣ.

Хон, дониш омӯз, фарзанди азизам, ки бузургон гуфтаанд:

«Тавоно бувад, ҳар кӣ доно бувад!»

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ Раҳмон

Якуми сентябр – Рӯзи дониш

**НИШОНИ ДАВЛАТИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**ПАРЧАМИ ДАВЛАТИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

СУРУДИ МИЛЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Шеъри Гулназар Келдӣ
Муסיқии Сулаймон Юдаков

Диёри арҷманди мо,
Ба бахти мо сари азизи ту баланд бод,
Саодати ту, давлати ту бегазанд бод.
Зи дурии замонаҳо расидаем,
Ба зери парчами ту саф кашидаем,
кашидаем.

Зинда бош, эй Ватан,
Тоҷикистони озоди ман!

Барои нангу номи мо
Ту аз умеди рафтагони мо нишонай,
Ту баҳри ворисон ҷаҳони ҷовидонай.
Ҳазон намерасад ба навбахори ту,
Ки мазраи вафо бувад канори ту,
канори ту.

Зинда бош, эй Ватан,
Тоҷикистони озоди ман!

Ту модари ягонаӣ,
Бақои ту бувад бақои хонадони мо,
Мароми ту бувад мароми ҷисму ҷони мо.
Зи ту саодати абад насиби мост,
Ту ҳастиву ҳама ҷаҳон ҳабиби мост,
ҳабиби мост.

Зинда бош, эй Ватан,
Тоҷикистони озоди ман!

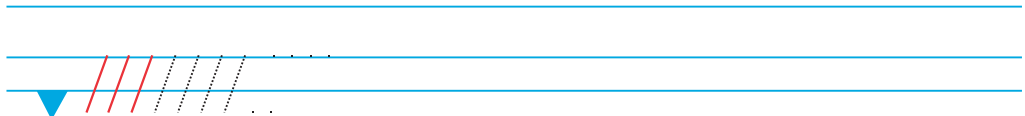
Дарсҳои 1 ва 2

Дарсҳои 3 ва 4

_____.

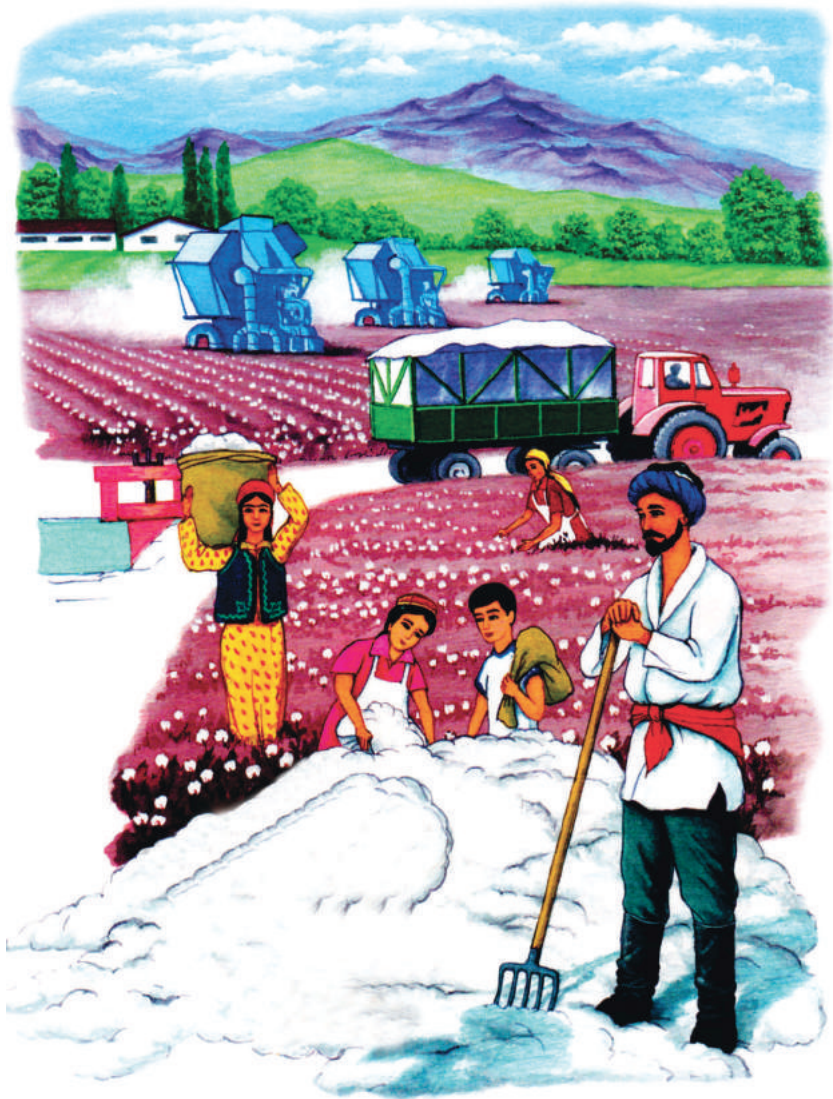
Дарсҳои 5 ва 6

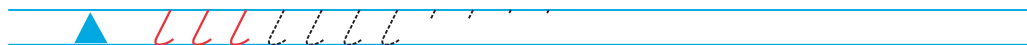
_____.

Дарсҳои 7 ва 8

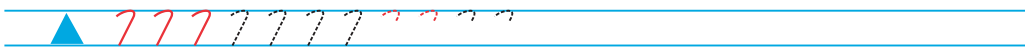
_____

Дарсҳои 9 ва 10

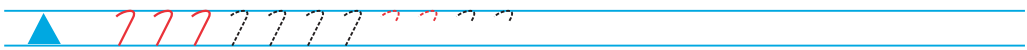
_____

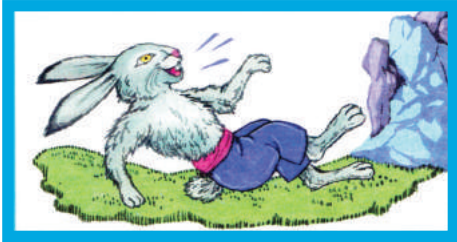
Дарсҳои 11 ва 12

--	--

Дарсҳои 13 ва 14

Two empty rectangular boxes for writing.

Handwriting practice lines with a blue triangle on the left and red and black cursive letters and strokes.

Дарсҳои 15 ва 16

○○○

○○○○○

▲ PPP PPP PPP PPP

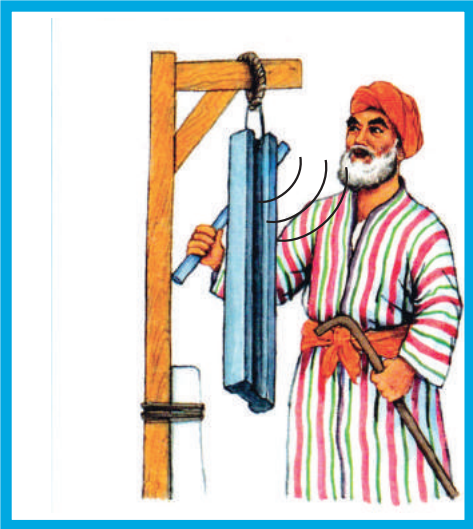
Дарсҳои 17 ва 18

○○○○

○○○○

ppp ppp ???

Дарсҳои 19 ва 20

_____

_____

○ ○ ○ ○ ○

_____

○ ○ ○ ○ ○

_____

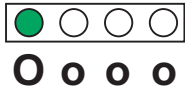
Дарсҳои 21 ва 22

O o

O o
o o

O O O O O O
O O O O O

Oo Oo Oo Oo

A a

A a

a a A A A

a a a a ~ ~

A A A A ~ ~

Aa Aa Aa ~

Дарсҳои 25 ва 26

Л л

Л л

л л Л Л

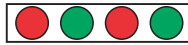
Л Л Л Л Л Л Л Л

Л Л Л Л Л Л Л Л

Л Л Л Л Л Л Л Л

Дарсҳои 27 ва 28

Ло
ла

ЛО-ЛА

Ло – ла

_____.

Ло Ло Ло ✓
ла ла ла ✓

Дарсҳои 29 ва 30

Н н

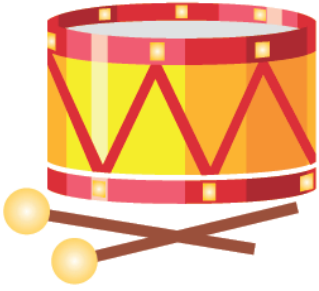

Н н
н н н

НОН

н н н н н ' '
но нол нол нол ' '

●	О	2
●	Л	1
●	А	4
●	Н	3

● ● ● ●
Л О - Н А

Ло-ла, а-на ло-на.

_____.

а-на   а-на
 ло-на   ло-на   ло-на

Дарсҳои 31 ва 32

Н Н Н

НО
ОН
а-ЛО

_____.

_____.

_____.

Н Н Н Н Н Н Н

НН НН НН

а-на
ло-ла

●	Л	3
●	О	2
●	Л	1
●	А	4

Ло-ла, а-на ло-ла.

ОН ОН

ЛО-ЛА ЛО-ЛА

М м

М м

М М М

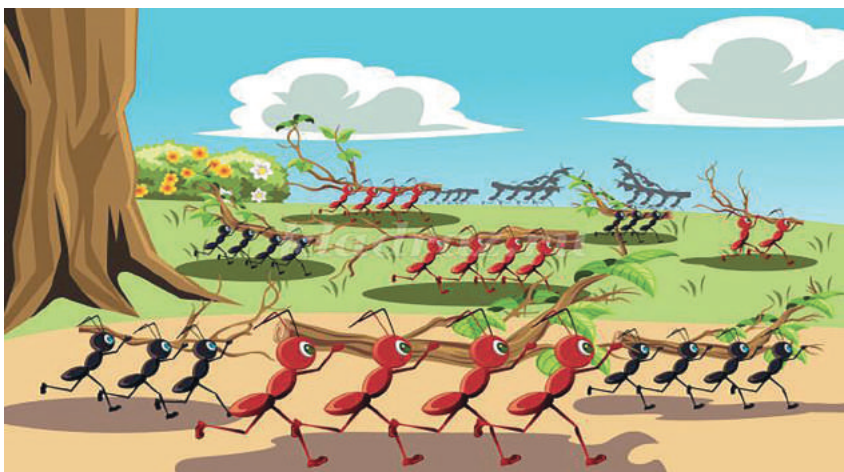
ман
ма-на

Ло-ла
но-ма

НО на ма мо ла

М М М М М

ма ма ма

Тоҷикiston

Аз кучо _____

Ба кучо _____

_____

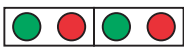
_____

_____

_____

_____

_____

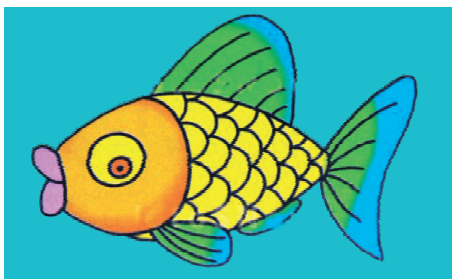
НО-МА

Ма-на но-ма.
Ло-ла, а-на но-ма.

Ма-на   Ма-на

НО-ма   НО-ма

Дарсҳои 35 ва 36

о		а
мо		на
мом		а-на
ном		ма-на

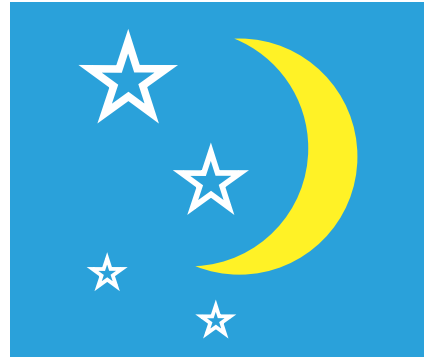
М М М

М М М М М

Ми Ми Ми

Но-мам Ло-ла.
Ло-ла, ана

А-на ма-   .

НОМ НОМ
НОМ НОМ

Дарсҳои 37 ва 38

Pp

Pp
p p

ра-ма
а-на

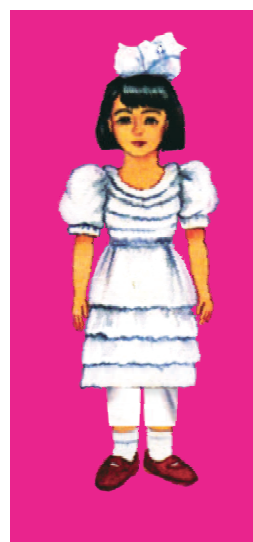

А-нор
ма-на

p p p p p p
ра ра ра

А-нор, ана
Ма-на ра-ма.

А-нор

Ана [Color key]

Ма-на [Color key]

ана ана

ра-ма ра-ма

Дарсҳои 39 ва 40

Р Р

А-нор | мор
ма-на | ром

1	3	4		2	
а	о	р	м	н	л
	2	3	1		

Р Р Р Р Р

Р Р Р

А-нор

НОР

Нор

_____.

_____.

Анор Анор

НО МА

А-нор, ана а-нор.
Ма-на но-ма.

● ● ●
М О Р

Ана мор. Мор ром.

мор мор

ром ром

Дарсҳои 41 ва 42

Ш ш

Ш ш

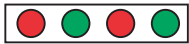
Ш Ш Ш

шо-на | ош-но
ош | шаш

Ш Ш Ш Ш

шо шо шо

Ш О Н А

_____.

Ана шо-на. Шаш шо-на.
Ош-но, ма-на шаш.

	1	2	3	4		
л	ш	о	н	а	м	р
1		2	3	4		

	●	1
1	●	
2	●	2
3	●	3
4	●	4

6

● ● ●
ШАШ

_____.

_____.

шаш шаш

шона шона

Дарсҳои 43 ва 44

1	2	1	2		2	1	
ло	ла	но	на	ра	ма	шо	ша
				1	2		

Ш Ш Ш

ра-ма | А-нор
ош-но | мош

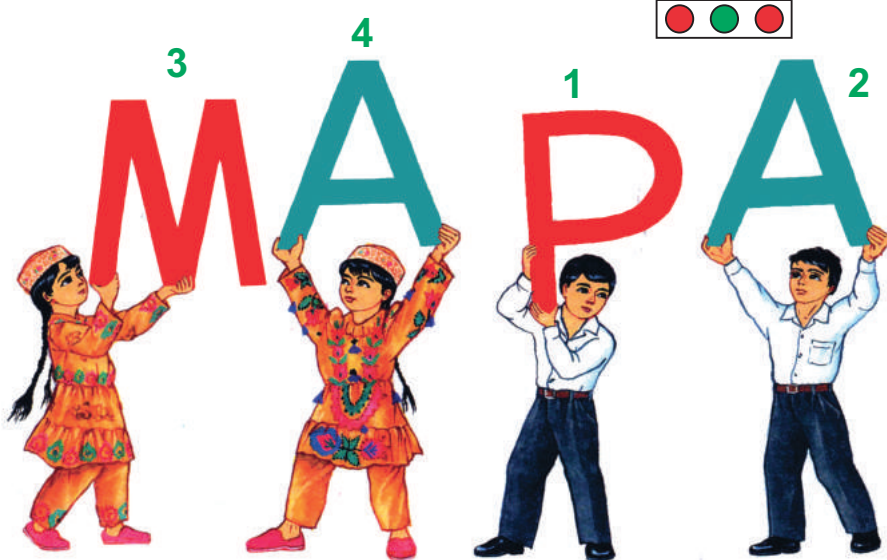
Ш Ш Ш Ш Ш

ШШ ШШ ШШ

ош ош

Анор, ана ло-на.
Ош-но, ана мош.
Мана ра-ма.

ошно ошно

мош мош

Дарсҳои 45 ва 46

X x

X x

x x

хо-на | хом
хо-ла | хор
хон | хол

x x x x

xo xo xo

X O H A

xona xona

Хола, мана анор.
Хол, анор хом.

ХОЛ
ХОР
ХОМ
ХОН

хом хом
Хол Хол

Дарсҳои 47 ва 48

1	2	2	1	2	
хо	но	ла	ра	ма	ро
	1			2	

x x
хо-ла | но-ма
хон
но-ма-ро

x
ẋ
x x
ẋ
Xx
Xx
Xx
ẋ

НОМА

Хо-ла, ана нома.
 Нома хо-но.
 Хола, но-ма-ро хон.

4	3	2	1
н	о	м	а

нон нон
хола хола

_____.

_____.

_____.

Нома хоно.

Дарси 49

У у

У у

У у

Х У Р М А

У-мар | хом
хур-ма | ор

У У У У

У М А Р

Умар

хурма

Дарси 50

ХУРМО

У-мар, ана хур-мо.
 Лола, хурмо ор.
 На, хурмо хом.

● ● ● ● ● ●
 М У Ш Х О Р

● ● ● ● ● ●
 Х У Р М О

о	а	у
---	---	---

1	х	1
	у	2
1	р	5
3	м	3
2	о	4

Умар

Лола

_____.

мушхор мушхор
Хурмо хом.

Дарси 51

ма шу ша на лу ра

у у

У-мар | Нур
о-лу | ор

о л у

у у у у у

у у у

олу

Умар, ана о-лу.
Нур, олу ор.
Мана, Умар, олу.

н у р

олу

Дарси 52

1		3	2			2	3	
м	а	р	о	л	х	у	ш	н
	1	4	3					2

ном

Умар
хон
хона
лона

олу
ном
нома
хола

анор
мушхор
хурмо
шола

Нур
муш
хор
ман

Нур :

Ана ому .

Ū ū

Ū ū

Ū Ū Ū Ū Ū Ū

Ū Ū Ū Ū Ū Ū

О А У Ū

хӯ-ша | хом
шӯх | мӯ

Ū-Ū-Ū

шӯх

мӯ

ХҶША

Нур, ана хӯша.
Хӯша хом. Нур шӯх.

Х Ū Ш А

хӯша хӯша

Шӯ Шӯ

нӯ шӯ хӯ мӯ

шӯр | шӯ-ла
хӯр | нӯл

шӯр

нӯл

шӯла

Н У Л

Н

Р

Ш

Л

М

Х

1			3	2
Х	У	Р	М	О
		3	1	2

ШҮЛА

Анор, ана шӯ-ла.

Шӯла хӯр.

На, шӯла шӯр.

Шӯла хӯр.

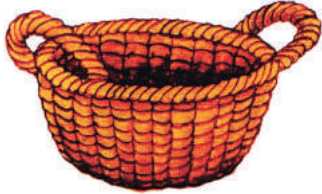
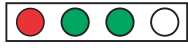
Дарси 57

С с

С с

с

с с с с

ӯсма

└──────────┴──────────┴──────────┘

Ас-роп
ӯс-ма

Ас-лам
Со-ро

А-со
сур-ма

Асо

ӯсма

Дарси 58

Ас-лам, ана Ан-сор.
Ансор, ана сурма.
Соро, сур-ма ор.
Мана, Соро, сурма.

Ас-лам

сурма

Ансор

Дарси 59

С

Со-ро
Ра-сул
ху-рӯс

шо-на
хуш-рӯ
ор

С С С

Со Со Со

СОРО

ор
Со-ро

Дарси 60

ШОНА

Соро, ана шона.
Ра-сул, шо-на-ро ор.
Мана, Соро, шона.

Х У Р . С   у
                          ӯ

● ● ● ● ●
Х У Р ӯ С

● ● ● ● ●
Р А С У Л

_____

хуриӯс

_____

_____

_____

хуириӯ

_____

_____

Ана Расул

_____

Дарси 61

З з

З з

з з

з з з з

аз аз

3	2	1
Р	ӯ	З

А-мон

За-мон

сӯ-зан

аз

а-сал

рӯз

асал

_____.

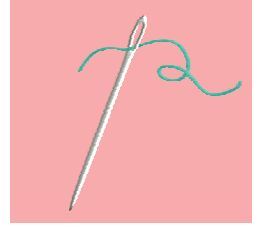
_____.

асал

Дарси 62

СЎЗАН

Амон, ана За-мон. За-мон,
ана сӯ-зан. Сӯ-зан аз Соро.
Соро, сӯ-зан-ро ор.
Мана сӯзан.

С Ў З А Н

Амон

сӯзан сӯзан

_____.

_____.

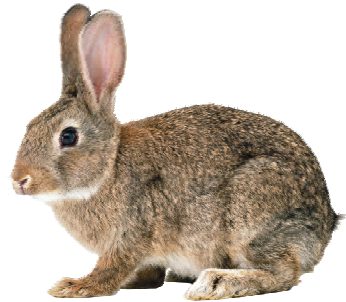
Сӯзан аз Соро.

Дарси 63

З З

Ра-сул
мӯ-за

За-мон
Ноз

З З З

Зз Зз

Ноз

НОЗ

Замон

Дарси 64

МЎЗА

Ра-сул, ана мўза. Мўза аз
Замон. Замон, мў-за-ро ор.
Мана мўза.

М Ў З А

мўза мўза

Ш
Л
Х
С
З

у
ў

Н А З И Р А

*Назира
Мўза аз Замон.*

Дарси 65

И и

и и

и и

о-и-на
зи-на
хуш-рӯ

За-ми-ра
На-сим
Ис-мо-ил

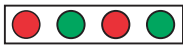
ин
миз
аз

И и и

и и и

ин

З И Н А

О
А
У
Ў
И

О И Н А

зина

она

Дарси 66

Насим, ана зин.

МИЗ

За-ми-ра, ин миз. Миз аз Ис-мо-ил.
Мизи Исмоил хушрӯ.

Насим

М . 3

зин

Замира, ин миз.

Дарси 67

и и

и и и

и з

и и

МИ СИ ЛИ МҮ ЛҮ СҮ ХИ

хирс
из

ши-рин
хо-на

На-сим
мо-шин

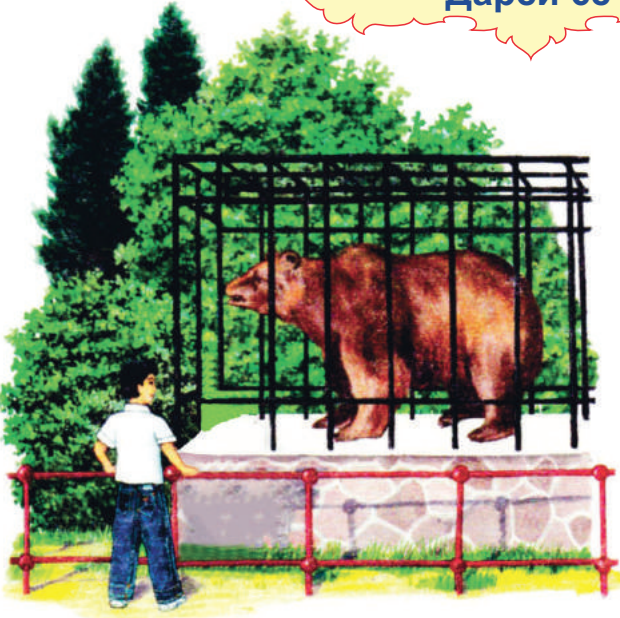
из

МОШИН

мошин

Дарси 68

_____ . _____ .
 _____ .

хирс

ХИРС

Насим, ана хирс. Ин хо-на-и хирс.
 Ин асал. Асал – ширин.
 Нисо, асал хӯр.

Нисо

Асал ширин.

2	О	
	А	
	У	
	Ў	
4	И	2
1	М	
5	Н	
	Р	3
3	Ш	
	Л	
	Х	1
	С	4
	З	

Дарси 69

К к

К к

к к

к к к к к к

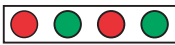
ко-са
Ка-мол
низ

На-зи-ра
Ак-мал
Зо-кир

кӯ-за
ка-лон
ин

коса

кӯза

К Ү З А

А К М А Л

К О С А

Акмал

Дарси 70

КОСА

Зо-кир, ана коса. Ко-са-и Зокир калон.
Ин ко-са-и На-зи-ра. Косаи На-зи-ра низ калон.

коса

Зокир

КА -

ЛОН

МОЛ

З О К И Р

_____

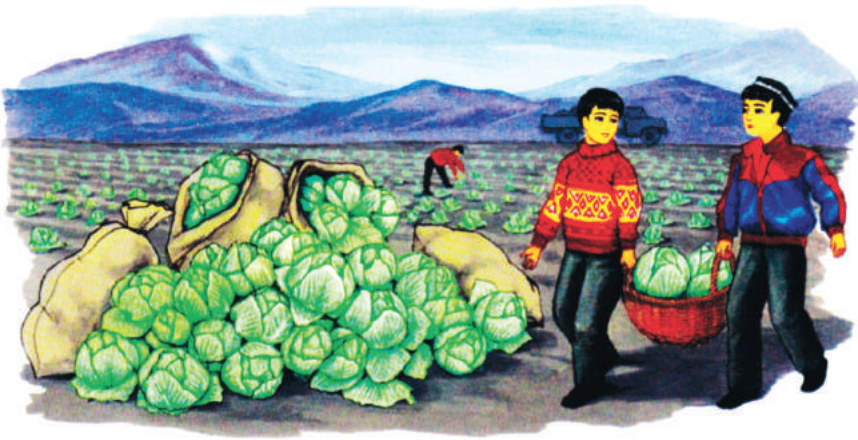
Ин косаи Назира.

Дарси 71

к к к

к к к к к

кк кк

хӯр | ка-рам
Ко-мил | Ка-рим

КАРАМ

Ко-мил, ана карам. Карам – калон.
Ка-рим, карам ор.

Ко-мил

Ка-рим, карам ор.

Дарси 72

ко-кул
Ка-мол

Ко-ми-ла
Ком-рон

Комила

КОКУЛ КОКУЛ

КОКУЛ

Комрон, ана кокул.
Ин ко-ку-ли Ко-ми-ла.

К О К У Л

Камол, карам ор. Ана, Комрон, карам.

Комрон
Камол

Дарси 73

В в

В в

в в

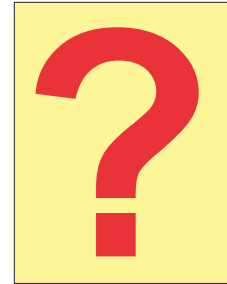

Нав-рӯз
Ан-вар
ва

Ко-ва
ош-но
са-вол

в в в в в в в в

ва ва

САВОЛ

_____.

_____.

савол

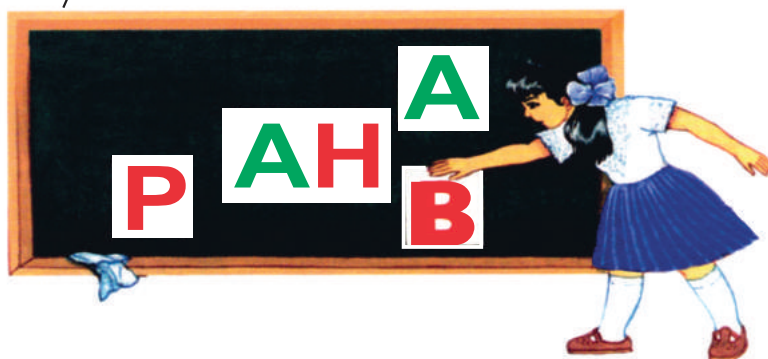
Кова

Дарси 74

НАВРҶЗ ВА КОВА

**Номи ман Нав-рӯз. Номи ман Кова.
Наврӯз ва Кова ошно. Анвар низ ошно.**

Анвар

Варзиш ва мо

Наврӯз Наврӯз
Мо ва варзиш

Дарси 75

В В

В В В В

ВВ ВВ

2	2	1	2		2	1
на	ла	ко	са	за	ва	хо
но	ло	ка	си	зо	во	ха

хо-на	ко-са	ло-на
хо-ла	шо-на	но-ма
	ло-ла	ка-лон

Васила

В А С И Л А

АНВАР ВА КОМИЛ

Анвар, ин Комил. Анвар ва Комил
– ошно. Кова ва Равшан низ ошно.
Анвар аз Комил калон.

Мавзун ва Мунаввар
Анвар ва Комил-ошно.

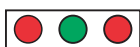
Дарси 77

Д д

D d

d d

d d d

д о с

д а н д о н

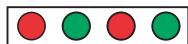
до-и-ра
о-вард
дос

о-мад
дан-дон
ка-ду

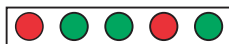
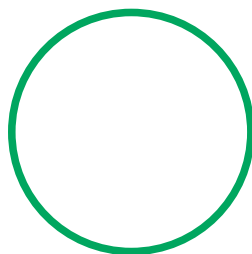
До-ро
до-да-раш
Шод-мон

доира

дос

к а д у

д о и р а

каду

Дарси 78

ДОРО

Доро омад. До-да-раш низ омад.
Номи до-да-раш Шод-мон. Шодмон
дору овард.

дору

омад

_____.

_____.

_____.

додар

Шодмон дору овард.

D D

D D D D '

Dg Dg '

Ра-шид	дар
Дав-рон	о-вар-данд
до-ру	до-ру-хо-на

Рашид ва Даврон

РАШИД ВА ДАВРОН

Рашид омад. Даврон низ омад.
Рашид ва Даврон дору о-вар-данд.
Дору дар до-ру-хо-на.

Рашид ва Даврон

Дору дар дорухона.

Дарси 80

Ди-ло-ро
дан-до-наш

хӯрд
дард

ДОРУ

Дилоро, ин дору. Доруи
дандон. Дилоро дору хӯрд.
Дан-до-наш аз дард монд.

Дилоро

ДИЛОРО

дандон

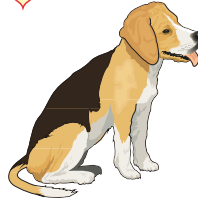
ДОРУ

Ин доруи дандон.

Дандон аз дард монд.

Дарси 81

Г г

С А Г

Г У Р Г

Гул-рӯ
Гул-но-ра
ка-ло-на-как

гург
ду-го-на-анд
гул-дон

га-вазн
саг
хур-да-как

г г г
Г Г

саг

Г А В А З Н

Г У Л

гург
гавазн

ГУЛРҶ ВА ГУЛНОРА

Гулрӯ ка-ло-на-как. Гул-но-ра хур-да-как.
Гулрӯ, гул дар гулдон. Гули гулдон хушрӯ.
Гулрӯ ва Гул-но-ра ду-го-на-анд.

гул

гулдон

_____.

_____.

_____.

Гулнора хурдакак.

Гулрӯ, гул дар гулдон.

Дарси 83

Г Г
Г

О-лим
гов
до-рад
гӯ-гирд
гул-хор

хар-гӯш
ак-ка
дум-да-роз
гӯ-со-ла
гӯш

● ● ● ● ● ●
Г У Л Х О Р

● ● ●
Г Ү Ш

гулхор
гӯш

● ● ● ● ● ●
Г Ү Г И Р Д

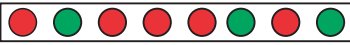
● ● ●
Г О В

● ● ● ● ● ●
Г Ү С О Л А

гӯгирд
гову гӯсала

Дарси 84

аккаи думдароз

Г А Р М Х О Н А

гармхона

Олим

харгӯш

акка

Three horizontal lines for handwriting practice, each starting with a vertical line on the left.

ОЛИМ

Олим, ана ак-ка. Акка думи дароз дорад. Олим, ин харгӯш. Гӯши харгӯш низ дароз.

Думи акка дароз.

Олим харгӯши дорад.

Дарси 85

П п

П п

п п

кир-мак
мо-да-рам
па-да-рам

Пар-виз
ра-сонд
пар-ва-риш

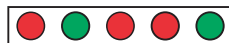
па-ланг
паш-ша
пил-ла

п п п

падарам

ПАЛАНГ

ПАШША

паланг

пашша

модарам

кумак

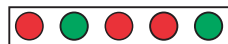
ПИЛЛА

Падарам кирмак овард. Модарам парвариш кард. Парвиз кумак расонд. Аз кирмак пил-ла, аз пилла нах шуд.

пилла

КИРМАК

ПИЛЛА

парвариш

Аз кирмак пилла шуд.

Дарси 87

П П П

П П П'

Пн Пн'

да	ду	пӯ	ки	во
до	ди	пи	ко	ва

Но-дир
на-вис
о-зо-да
дар-ро
пӯш

Пар-вин
на-ра-сон
дарс
Пар-виз
по-ми-дор

● ● ● ● ● ● ●
П О М И Д О Р

пӯш

помидор

● ● ● ● ● ● ●
П А Р В И Н

Парвин

Дарси 88

шапалак
Парвиз
дар

ШАПАЛАК

ДАРС

Нодир, о-зо-да навис. Парвин, дар-ро пӯш. Дарс сар шуд. Парвиз, халал нарасон.

_____.

ПАРВИЗ

Нодир, навис.
Дарс сар шуд.

Дарси 89

Т т

Т т

т т т

т т т

Т У Т

Т О Р Т А Н А К

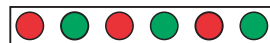
Са-ло-мат
та-ро-зу
тут

Са-о-дат
ток-зор
аст

ду-го-на-анд
дух-тар
тор-та-нак

токзор

тут

Т А Р О З У

тарозу

Дарси 90

ТОКЗОР

Ин тоқзор аст. Са-о-дат дар тоқзор.
Ў духтари озода. Падари Саодат му-
ал-лим аст. Ў му-ал-ли-ми мо аст.
Саломат ва Саодат ду-го-на-анд.

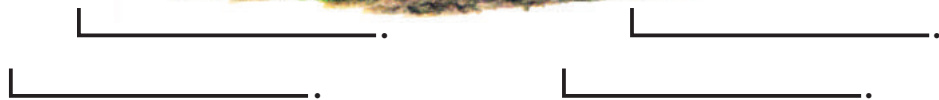
муаллим

ангур

Саломат

САЛОМАТ

Саодат дар тоқзор.

Ў духтари озода.

Дарси 91

Т Т Т Т

Т Т Т

Тм Тм

танӯр

та-нӯр
ду-тор
кард

пухт
кур-та
дод

хур-санд
Си-то-ра
ха-мир

са-лом
шуст
Та-ман-но

танӯр

ТАМАННО

Таманно

ДУТОР

дотор

СИТОРА

Модари Ситора хамир кард. ӯ дар танӯр нон пухт. Ситора кур-та-аш-ро тоза шуст. Падар аз кор омад. Ситора салом дод. Падар хурсанд шуд.

тоза

шуст

● ● ● ● ●
КУРТА

курта

Ситора

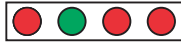

● ● ● ● ● ●
СИТОРА

ӯ нон пухт.

Дарси 93

Б Б

Б А Р Г

Б У З

Б Б

Б Б

Б Б Б

барг

бо-бу-на

са-тил

Бар-но

бар-ра

ба

о-вард

бо-бо

ху-нук

бӯ-сид

об

буд

барг

барг

Б О Б У Н А

буз

бобуна

додо додо

БАРНО

Бар-ра аз рама омад. Барно дар сатил об овард. Ё ба барра об дод. Об хунук буд. Бобо Барноро бӯсид. Барно хурсанд шуд.

сатил

Ё ба барра об дод.

Об хунук буд.

Дарси 95

б б б

б б б

бб бб

нӯ-ши-дан
за-рур
даст

то-за
би-нӯш
би-шӯ

пок
пар-тов
на-пар-то

Барот

б а р о т
Б А Р О Т

б а р но
Б А Р Н О

Барно

бинҷи

Оби тоза

ОБИ ТОЗА

Об нӯшидан зарур аст. Оби тоза бинӯш. Бо он дасту рӯ бишӯ. Ба оби пок партов на-пар-то!

Бишӯ

оби пок

Оби тоза бинӯш.

Ба об партов напарто!

Е е

Е е

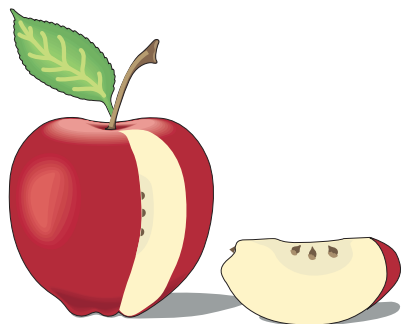
е е Е Е

е е е

себ

сел

сер

себ
сел
сер

Зе-бо
ка-ли-ма
ме-со-зад

СЕ.

Зебо

Зебо калыма месозад.

Дарси 98

Зе-би-ни-со
ме-бо-шанд
су-руд
ру-боб

ме-хо-над
дух-та-рон
ме-на-во-занд
ме-на-ви-сад

духтарон

менавазанд

ЗЕБО ВА ЗЕБИНИСО

Зебо ва Зе-би-ни-со дугона ме-бо-шанд.
Духтарон рубоб ме-на-во-занд. Зебинисо
суруд мехонад. Зебо калима месозад ва
ме-на-ви-сад.

менависад

Зебинисо суруд мехонад.

Дарси 99

се-бак
хӯр-дан-боб
хуш-рӯ
хуш-бӯ

хе-ле
сер-об
хуш-ма-за
сурх

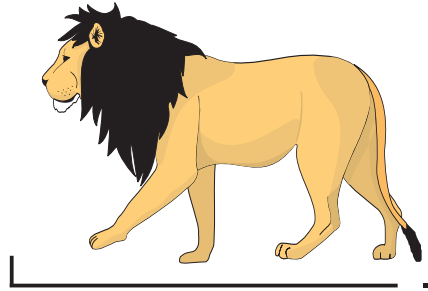
шер
Зе-вар
Зе-бо
ши-рин

Ее Ее Ее

хушбӯ

хӯрданбоб

шер

Зевар ва Зебо

Зевар ва Зебо

СЕБАК

Себаки сурхи сероб,
Ширин асту хӯрданбоб.
Себак хеле хушрӯ аст,
Хуш-ма-за-ву хушбӯ аст.

сурх

сероб

_____.

_____.

_____.

ширин

хушмаза

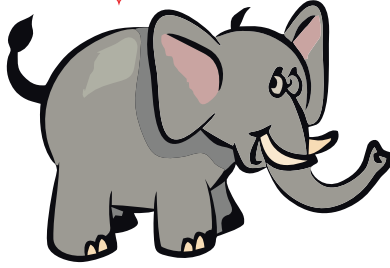
Себак хеле хушрӯ аст.

Дарсҳои 101

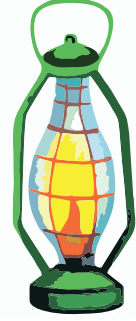
Ф ф

ф ф

ф ф ф
ф ф ф

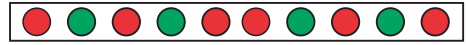
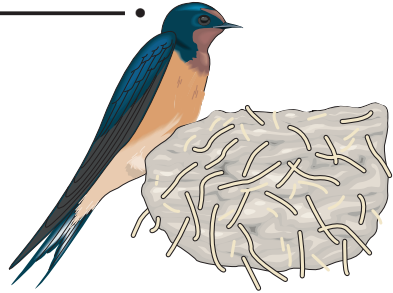
Ф И Л

Ф О Н У С

ф ф ф
ф ф ф

фил

Ф А Р О Ш Т У Р У К

фил
фо-нус
фа-рош-ту-рук

Фирӯз

фонус

фароштурук

Ф И Р Ҷ З

Дарси 102

Оф-тоб
Са-даф
ат-роф

ба-ро-мад
фав-во-ра
та-би-ат

гарм
зеб
аст

ОФТОБ

Офтоб баромад. Атроф гарм шуд.
Фирӯз назди фаввора омад. Садаф
низ омад. Фаввора зеби табиат аст.

табиат

Садаф

фаввора

_____.

_____.

_____.

_____.

Офтоб баромад.

Атроф гарм шуд.

Дарси 103

F f

F f

f f

F F F

● ● ● ● ●
F И Л О Ф

● ● ● ●
F Ū З А

f f f

F F F

Ға-фур

ғў-за

да-рав

ғоз

ғи-лоф

мав-сим

нон-ро

ғал-ла

ме-бо-шад

дас-тар-хон

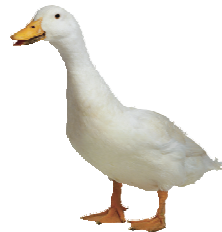
ме-ғун-до-рад

до-ред

ғўза

ғоз - ғоз

ғилоф

Ғ	3
О	2
З	1

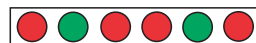
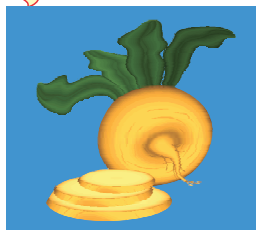

Ғ О З

Дарси 104

ҒАЛЛА

ШАЛЛАМ

ҒАЛЛА

ШАЛЛАМ

Мавсими дарави ғалла омад. Ғафур
ғалла ме-ғун-до-рад. Модарам нони
гарм пухт. Нон зеби дастархон
мебошад. Нонро азиз доред.

Ғафур ғалла меғундорад.

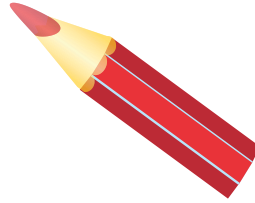

Нон зеби дастархон аст.

гарм - гарм

Дарси 105

Қ қ

Қ қ

Қ Қ Қ
Қ Қ Қ Қ

Қ А Л А М

Қ А Ф А С

Қ Қ Қ

Қ Қ Қ

қ а л а м

қа-фас

қа-лам

ра-сонд

Қо-дир

қо-лин

на-вис

Қо-бил

гуфт

қур-боқ-қа

ши-каст

тез

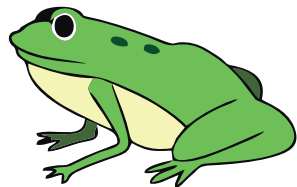
ма-дад

гуфт

қафас

мадад расонд

Дарси 106

қурбоққа

Қ У Р Б О Қ Қ А

ҚАЛАМ

Қобил ба Қодир гуфт: – "Қ" навис!
Қодир хост «Қ» нависад. Нўғи қалам
шикаст. Қобил нўғи қаламро тез кард.
Қобил ба Қодир ма-дад расонд.

Қодир

қалин

Қобил қаламро тез кард.

Дарси 107

Қуқу Қуқу Қуқу

қуқу

зе-бо
қо-қу
гашт

пах-моқ
қоқ
қулф

дашт
хуш-рӯ-ву

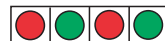

қоқу

пахмоқу

қоқу

ҚОҚУ

Дарси 108

ҚОҶУ

Қоқу баромад ба дашт,
Атроф аз ӯ зебо гашт.
Тоқии ӯ қоқ шуд,
Хушрӯву пахмоқ шуд.

Абдулло Қодирӣ

дашт – *dash*

dash

_____.

*Тоқии қоқу қоқ шуд,
Хушрӯву пахмоқ шуд.*

Ч ч

4

	2	3	1	5	4	
ч	а	р	х	б	о	л
		3	1		2	

ч ч

ч ч

ч ч

ч ч ч ч ч

ч ч ч ч

чор

● ● ●
Ч О Р

● ● ● ● ● ● ● ●
Ч А Р Х Б О Л

чор | ха-роб
чанг | хор
чарх-бол | чор-мағз

4 +

● ● ● ● ● ● ● ●
Ч О Р М А Ғ З

чормағз

чархбол

чанг

● ● ● ● ● ● ● ●
Ч А Н Ғ

кӯ-ча		чаш-ма		ме-нӯ-шад
чашм		чӯ-пон		чи-нор
зе-ри		соф		ча-ро

чинор

чашма

ЧАШМА

Кӯчаи мо чинори азиме дорад. Дар зери чинор чашма аст. Оби чашма хеле соф ва хунук мебошад. Чӯпон аз чашма об менӯшад. Ӯ рамаро ба чаро мебарад.

кӯча

соф ва хунук

ЧАШМА

Чӯпон об менӯшад.

Ӯ рамаро ба чаро мебарад.

Дарси 113

Ч ч

ч ч

ч ч ч
ч ч ч

Ча-ми-ла
ме-рӯ-бад
чо-рӯб
Ҷо-вид

чо-рӯ-баш
чо-ма
бар-ра-ча
ме-би-нед

ч ч ч ч
ч ч ч

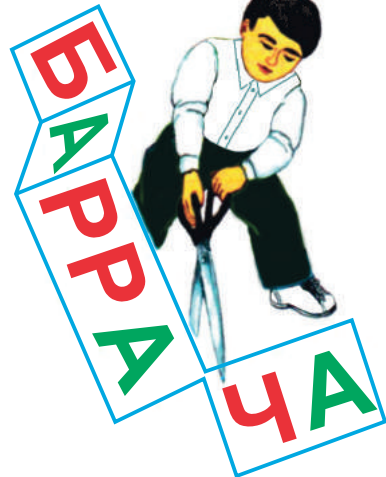
Ҷовид

ҷома

ҷомадон

баррача

ҶАМИЛА

Ҷамила ҷорӯб дорад. Ӯ бо ҷорӯбаш хона ме-рӯбад ва суруд ме-хонад.

Ҷ О Р Ӯ Б

ҷорӯб
Ҷамила

...Ана мебинед,
Ҷорӯб дар дастам.
Бо ин ҷорӯбам
Хона мерӯбам.

Мирсаид Миршакар

Бо ин ҷорӯбам
Хона мерӯбам.

Ҷамила хона мерӯбад.

Дарси 115

гур-ба
оф-тоб-рӯ
ме-хо-бид
чӯ-ча

зар-да-как
тан-бал
чаш-мо-наш-ро
чал-ғӯ-за

Ҷа-мол
аф-со-на
ме-ку-нам
би-ғӯ

Чу Ҷу

чалғӯза

● ● ● ● ● ● ● ●
Ҷ А Л Ғ Ү З А

чуҷа
гурба

ЧҶҶА ВА ГУРБА

Гурба дар офтобрӯ мехобид. Чӯҷаи зардакаке нӯл зад.

– Хез, – гуфт ӯ, – танбал!

Гурба чашмонашро боз карда гуфт:

– Халал нарасон, дар хобам орзу мекунам.

– Чиро?

– Худат бигӯ.

Чӯҷаи зардакаке
танбал

Гурба чашмонашро боз кард.

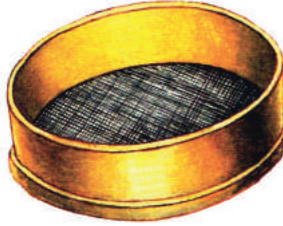

– Чиро?

– Худат бигӯ.

Дарси 117

Э э

Э Л А К

Э э э э

Э э

Э э

Э э э э

Э э э э

э-лак
ча-воб
Э-рач

орд
бехт
чаш-маш

пур-сид
чис-тон
сад-то

элак

Эрач

чистон

Э э Э э

падар –

ЭЛАК

Падарам элаки нав харид.
Модарам орд бехт. Боре модарам
пурсид:

– Эрач, ҷавоби ин чистон чист?
Худаш 1-то,
Чашмаш 100-то.

Ман ҷавоб додам:

– Элак.

Ман ҷавоб додам:

– Элак.

Падарам элак харид.

Модарам орд бехт.

Й й

й

й й й

й й

курсй

К У Р С Й

Сав-рй
дош-танд
па-ран-да-гон
кур-сй

бо-лаш
дўс-тон
мо-ли-данд
тў-тй

Зе-бй
о-себ
бас-танд

доштанд
парандагон

тўтй

Т Ў Т Й

Зебӣ

Саврӣ

ТҶҲҲ

ТҶҲҲ ба сим зад. Болаш осеб дид.
Саврӣ ва Зебӣ онро доштанд. Ба
болаш дору молиданд ва бо дока
бастанд. Боли тҶҲҲ аз дард монд.
Парандагон – дӯстони мо. Мо барои
парандагон лона месозем.

молиданд

бастанд

сим-мис

Зебӣ ва Саврӣ

ТҶҲҲ ба сим зад.

Зебӣ ба болаш дору молид.

Дарси 121

Ҳ ҳ

Ҳ ҳ

Ҳ ҳ ҳ

Ҳ ҳ ҳ

● ● ● ● ● ● ●
Ҳ А Н Д А Л А К

● ● ● ● ● ● ●
Ҳ У Ш Т А К

Ҳ ҳ ҳ ҳ
Ҳ ҳ ҳ ҳ

мак-таб
Ҳа-биб
ҳав-лӣ
даҳ

сох-тем
ҳавз
ба-ча-ҳо
ҳуш-так

об-бо-зӣ
нағз
ме-ку-нанд
ҳан-да-лак

даҳ

ҳавз

ҳавлӣ

ҳуштак

ҳандалак

10

● ● ●
Д А Х

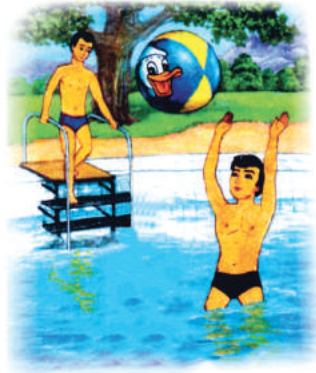
оббозӣ
Ҳабиб

ҲАВЗ

Мақтаби мо ҳавлии калон дорад. Мо дар ҳавлии мактаб ҳавз сохтем. Оби ҳавз соф аст. Бачаҳо дар ҳавз оббозӣ ме-кунанд. Ҳабиб хеле нағз шино мекунад.

мактаб

ҳавлии калон

_____.

_____.

Оби ҳавз соф аст.

Ҳабиб шино мекунад.

Дарси 123

Ҳа Ҳа

рӯбоҳ

рӯ-боҳ
гу-рус-на
да-ро-мад

ҳас-рат
бу-да-аст
на-ме-хӯ-рам

ан-гур
ва-ле
Ҳа-ди-са

3	2	1		
р	ӯ	б	о	ҳ
1			2	3

1	2	5	4		3	
п	а	р	а	н	д	а
		1	2	3	4	5

ангур

гурӯсна

Ғ
Қ
Ч
Ҷ
Ҳ

Ҳ А Д И С А

О
А
У
Ў
И
Э
Й

ҳасрат

Ҳадиса

боғ

мева

РҶБОҲ ВА АНГУР

Рӯбоҳи гурусна ба боғ даромад. Ангур пухта буд. Вале қади рӯбоҳ ба он намерасид. Рӯбоҳ бо ҳасрат гуфт:

– Ангур хом будааст, онро намехӯрам, бемор мешавам. Меваи пухтаро мехӯрам.

намерасид

намехӯрам

_____.

_____.

Рӯбоҳ ба боғ даромад.
Ангур пухта буд.

Дарси 125

Й й

НАЙ

ТОЙ

ЙОД

той | чой-ник | йод
най | май-на | май-да

ц ц ц
ц ц ц

той

най

ЧОЙНИК

МАЙНА

чойник

майна

йод

Дарси 126

чӯй
бӯй
зеб

бу-наф-ша
пай-ғом
муш-кин

о-рос-та-рӯй
нав-ба-ҳор
ме-гуфт

Шӣ

Шӣ

чӯй

бӯй

БУНАФША

Ман зеби чӯй мегуфт,
Оростарӯй мегуфт.
Пайғоми навбаҳору
Мушкин ба бӯй мегуфт.

Акобир Шарифӣ бунафша

бунафша

оростарӯй

пайғом

Ман зеби чӯй мегуфт.

Ё ё

Ё ё

ё ё ё

ё ё ё

ё ё ё ё

ё ё ё

ёл

кӯҳ-сор
пи-ёз
ги-ёҳ-ҳо
ёл

ме-саб-занд
пи-ё-ла
зи-ёд
То-чи -кис-тон

пиёз

пиёз

зиёд

ёл

кӯҳсор

миёҳҳо

месабзанд

пиёла

пиёла

сар-за-мин
тай-ёр
кӯҳ-ҳо
ҳам-во-рӣ

рус-та-ни-ҳо
ре-ша-кан
бут-та-ҳо
ча-ма-нам

ГИЁҲҲО

Тоҷикистони мо сарзамини кӯҳсор аст. Дар кӯҳҳо буттаҳо, алафҳо ва дигар рустаниҳо месабзанд. Қисми зиёди ин рустаниҳо гиёҳҳо мебошанд. Аз гиёҳҳо дору тайёр мекунанд.

буттаҳо

тайёр

рустанӣ

Тул зеби чаман аст.

Гиёҳсоро решақан накумед!

Дарси 131

Ё ё ё

ёри

Ё-су-ман

Ёд-гор

кӯ-да-кис-тон

ме-ра-вад

панҷ-со-ла

ме-гу-за-ро-над

мак-таб

ме-ди-ҳад

ё-рӣ

ақл

Ғи-ёс

ёз-дах

кӯдакистон

панҷсола

медихад

11

ёздаҳ

ёсуман

Ғиёс

ёздаҳ

ёсуман

Ғиёс

ЁСУМАН ВА ЁДГОР

Ёсуман ба кӯдакистон меравад. Ӯ панҷсола аст. Ёдгор ба мактаб меравад. Ёдгор ба Ёсуман ёрӣ медиҳад. Ӯ Ёсуманро аз роҳи калон мегузаронад. Ёдгор ёздаҳсола аст.

Ёсуману Ёдгор

**Ақлу тамиз –
ба ҳама азиз!**

роҳи калон

ақлу тамиз

мегузаронад

Ёсуман ба кӯдакистон меравад.

Ёдгор ба мактаб меравад.

Ёдгор ва Ёсуман

Дарси 133

Я я

Я я

я я

Я Я

ЯХДОН

я я я

Я Я Я

Шам-си-я
ях-мос
ях-дон

меҳ-ру-бон
Яҳ-ё
аст

ме-ба-ро-рад
му-раб-би-я
Зул-фи-я-хо-ла

меҳрубон

яхдон

яхмос

Зулфияхола

ЯХМОС

мураббиа

Шамсия

ЯХДОН

Яҳё падари Шамсия аст. Ў дар корхона кор мекунад. Корхона яхдон мебарорад. Об дар яхдон ях мекунад. Зулфияхола модари Шамсия мебошад. Ў мураббияи меҳрубон аст.

Яҳё

ях

Об ях мекунад.

Зулфияхола мураббияи мост.

Дарси 135

Яя Яя

гун-чиш-как	пан-ча-аш	бо-зй
май-да-як	шоҳ-ча-ҳо	нағ-ма-со-зй
хуш-рӯ-як	ни-шас-та	ян-тоқ

шоҳчаҳо

як

1

ЯК

гунчишкак

ЯНТОҚ

Ямин

ЯМИН

янтоқ

ГУНЧИШКАК

Гунчишкаки майдаяк,
Майдаяку хушрӯяк.
Дар панҷааш шохчаҳо,
Дар болои буттаҳо.
Нишаста бозӣ мекард,
Хуб нағмасозӣ мекард.

Мирсаид Миршакар

панҷа

бозӣ мекард

нағмасозӣ мекард

Гунчишкаки майдаяк,
Майдаяку хушрӯяк.

мӯрча

Дарси 138

ҳам-ди-гар
Қай-юм
Ю-суф

Ай-юб
чо-ра-шон
чӯ-ра-ҳо

па-ра-шут
но-тар-санд
ме-пар-то-янд

Юсуф

Айюб

Қайюм

ПАРАШУТ

Юсуф, Юнус, Қайюм ва Айюб дар як синф меҳонанд. Онҳо бо ҳамдигар чӯра мебошанд. Чӯраҳо варзишро дӯст медоранд. Ҳар чорашон далер ва нотарсанд. Онҳо худро бо парашут мепартоянд.

парашут

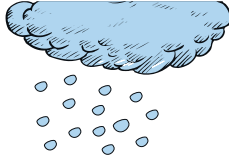
ҳар чорашон

мепартоянд

Дарси 139

Ж ж

Ж ж

Ж О Л А

К А Ж Д У М

Ж Ж Ж Ж Ж

Ж Ж Ж Ж Ж

Ж Ж Ж

Ж Ж Ж

жо-ла

каж-дум

Бе-жан

ли-жа-рон

жола

каждум

Бежан

лижарон

Л И Ж А Р О Н

си-ёҳ		чи-данд		гул-чи-нӣ
абр-ҳо		Ма-ни-жа		ги-риф-танд
ба-ҳо-рӣ		но-га-ҳон		па-ро-кан-да

Баҳор буд.

ЖОЛА

Баҳор буд. Манижа ва Бежан гулчинӣ рафтанд. Ногаҳон жола борид. Кӯдакон худро зери дарахт гирифтанд.

Абрҳои сиёҳ пароканда шуданд. Офтоб баромад. Манижа ва Бежан гулҳои баҳорӣ чиданд.

абрҳои сиёҳ

гулҳои баҳорӣ

Манижа гулчинӣ рафт.

Жола борид.

Дарси 141

Жж Жж

музикй

Миж-го-на
Ё-ку-бй
маҳ-фил

му-си-қй
ми-жа
ҳаж-даҳ

ғи-жак
ме-на-во-зад
му-ал-лим

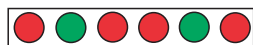
муаллим

мижа

МИЖА

18

ҲАЖДАҲ

ҳаждаҳ

ғижак

ҒИЖАК

маҳфил –

МАҲФИЛИ МУСИҚӢ

Дар мактаби мо маҳфили мусиқӣ ба кор оғоз кард. Маҳфил ҳаждаҳ хонанда дорад. Мижгона дар синфи якум мехонад. Ӯ ғижак менавозад. Ба Мижгона муаллим Ёқубӣ дарс медиҳад. Ӯ зеҳни тез дорад.

синфи якум
Мижгона

Ёқубӣ дарс медиҳад.

Мижгона ғижак менавозад.

Ӯ зеҳни тез дорад.

Ъъ

ъ

ъ ъ

ъ ъ ъ ъ

Қ А Л Ў А

Н А Ў Л

қалъа

қалъ-а

наъл

Маъ-руф

Саъ-дӣ

шамъ

шеър

синф

аъ-ло

Са-меъ

наъл

Маъруф

Саъдӣ

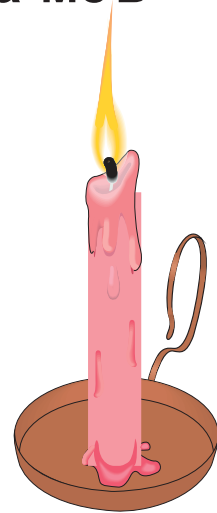
шеър

шамъ

Са-меъ

дарсҳои аъло

синфи мо

Ш А М Ў

Ш А М Ў

шеър-ро
ме-хо-нанд
бур-ро

фан-ҳо
ба-ҳо
дӯст

ба-ланд
ме-ги-ранд
ме-до-рем

франсҳо

дӯст

ҶӮРАӢО

Самеъ, Саъдӣ ва Маъруф дар синфи мо мехонанд. Онҳо аз ҳамаи фанҳо баҳои аъло мегиранд. Самеъ суруд мехонад. Овозаш бурро ва баланд мебошад.

бурро

баланд

Самеъ

Самеъ суруд мехонад.

Дарси 147

ФИРЎЗ

Дарс тамоm шуд. Фирӯз ба хона омад. Модараш аз ӯ пурсид:

– Фирӯзҷон, чаро ту ин қадар хурсандӣ?

Фирӯз ҷавоб дод:

– Модарҷон, мо имрӯз ҳамаи ҳарфҳоро омӯхтем. Ман акнун хонда ва навишта метавонам. Модар хурсанд шуд, Фирӯзро ба оғӯш гирифта бӯсид.

Бинависед:

Дарс тамоm шуд.

Фирӯз ба хона омад.

товус

Модари Фирӯз хурсанд шуд.

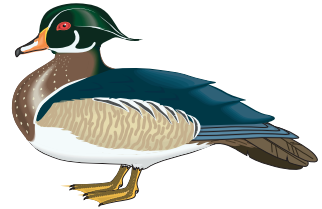
МАН «АЛИФБО» МЕХОНАМ

Ман «Алифбо» мехонам,
Бурро-бурро мехонам...
«Алифбо»-и суратдор,
Сураташ чудо бисёр.

Убайд Раҷаб

Бинависед:

Ман „Алифбо“ мехонам,
Бурро-бурро мехонам.

мурзоби

„Алифбо“ - и суратдор

КИТОБИ ХОНО

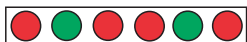
... Аз ин китоби хоно,
Аз расмҳои зебо
Ҳарфи бисёр омӯхтем,
Мо гапу кор омӯхтем.
Чистону таронаҳо,
Гулчини афсонаҳо,
Ҳар чӣ ки хостем мо,
Ёфтем аз «Алифбо».

Меҳмон Бахтӣ

Бинависед:

Аз ин китоби хоно,
Ҳарфи бисёр омӯхтем.

парчам

саъва

чароғ

Ҳар чӣ ки хостем мо,
Ёфтем аз „Алифбо“.

АФЛЕСУН ВА СЕБ

Модар дар табақча себ ва афлесун овард.
Парвин як афлесунро гирифта пурсид:

– Афлесун, чаро ту қисм-қисм ҳастӣ?

– Барои он ки ту маро танҳо нахӯрда, бо дигарон тақсим карда хӯрӣ, – ҷавоб дод афлесун.

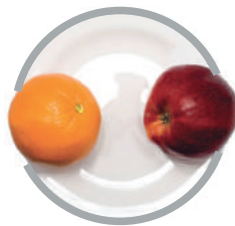
Парвин себро пӯст карда пурсид:

– Эй себаки ширин, ман мебинам, ки ту яклухтӣ. Оё метавонам туро худам танҳо бихӯрам?

Себ ҷавоб дод:

– Не, ин барои он аст, ки ту маро яклухт ба дигарон диҳӣ.

Бачаҳо, мушкили Парвинро осон кунед.

Парвин аз афлесун чӣ пурсид?

Афлесун чӣ ҷавоб дод?

Парвин аз себ чӣ пурсид?

Себ чӣ ҷавоб дод?

Мушкили Парвинро кӣ осон мекунад?

Бинависед:

Дар табақча афлесун буд.
Афлесун меваи хушмаза аст.

МУАЛЛИМ

Муаллими меҳрубон,
Меҳратон дар дилу ҷон,
Лафзи ширини равон
Мо аз шумо омӯхтем.

Ба ҳар савол ҷавобро,
Донистани ҳисобро,
Ҳам хондани китобро
Мо аз шумо омӯхтем.

Ҳифзи хоки Ватанро,
Ба вай содиқ буданро,
Васфи боғу чаманро
Мо аз шумо омӯхтем.

_____.

_____.

_____.

Нуъмон Розик

Ин шеърро барои шумо кӣ навиштааст?
Шумо аз муаллими азизатон чиҳоро ёд гирифтед?

Бинависед:

Муаллими меҳрубон,
Меҳратон дар дилу ҷон,
Лафзи ширини равон
Мо аз шумо омӯхтем.

МҶҶРИ БОҶИММАТ

МҶҶре малахеро кашон-кашон мебурд, ки аз ху­даш ҳафт баробар вазнин буд.

– Гуфтанд:

– Ин мҶҶрро бинед, ки бо ин нота­вонӣ ва хурдӣ бори вазнинеро мекашад.

МҶҶр бихандиду гуфт:

– Мардон борро бо қув­ваи ҳим­мат мекашанд, на ба қув­ваи тану бадан.

Абдураҳмони Ҷомӣ

МҶҶр (мҶҶрча) чӣ кор мекард?
МҶҶр чӣ ҷавоб дод?

Би­на­ви­сед:

мҶҶри боҳиммат

МҶҶре малахеро кашанда мебурд.

МҶҶр бихандиду гуфт:

– Мардон бор мекашанд.

Дарси 157

МОДАРАМ

Хушрӯз модарам,
Дилсӯз модарам.
Ганҷи яғонаам,
Хуршеди ховарам.

Фарде надидаам
Мисли ту хоксор,
Марде надидаам
Мисли ту бурдбор.

Фарзанди ту бузург,
Фарзанди ту калон.
Монанди зиндагӣ
Умри ту ҷовидон.

Хушрӯз модарам,
Дилсӯз модарам.
Номи баланди ту
То Қаҳқашон барам.

Гулрухсор

СУПОРИШ: Сурудро аз ёд кунед ва яқоя сароед.

Бинависед:

Хушрӯз модарам,

Дилсӯз модарам.

Ганҷи яғонаам,

Хуршеди ховарам.

_____ ,

_____ .

_____ ,

_____ .

ЗИМИСТОН

Ин духтаракро бингаред,
Дар тан либоси сап-сафед,
Меҳмон ба назди мо шудааст,
Шодӣ кунед, шодӣ кунед!
Номаш Зимистон, бачаҳо,
Дар пешвози ӯ равед.

– Гӯед:

– Меҳмон, марҳамат!

Хуш омадед! Хуш омадед!

Мирсаид Миршакар

Духтарак чӣ ном дорад?

Зимистон аз кадом моҳҳо иборат аст?

Шеърро аз ёд кунед.

Бинависед:

Ин духтаракро бингаред,

Дар тан либоси сап-сафед.

Дарси 159

СОЛИ НАВИ МИЛОДӢ МУБОРАК, ДӢСТОН!

Бинависед:

Соли нав муборак, дӯстон!

БОБО

Соли нав омад Бобо
Шодон ба хонаи мо.
Ба ман хирсак, ба Гулноз
Дод аккаи думдароз.

Абдулло Қодирӣ

СУПОРИШ: Шеърро аз ёд кунед.

ГУЛҲОИ ЧАМАН

Бачаҳои азиз, шумо дар ин муддат китоби дӯстдоштаатон – «Алифбо»-ро хатм кардед. Акнун бемалол хонда ва навишта метавонед. Мо шуморо ба ин муносибат муборакбод мегӯем.

Бовар дорем, ки китоби «Забони модарӣ»-ро низ ба монанди «Алифбо» тозаю озода нигоҳ медоред ва аз он ҳикояҳо ва афсонаҳо мехонед.

Ба шумо сиҳатию саломатӣ ва дар хонишатон муваффақият мехоҳем, гулҳои ин чаман.

Алифбои тоҷикӣ

Aa Bb Vb Tt Ff Dd

Ee Eë Жж Зз Ии Иӣ

Йй Кк Кқ Лл Мм Нн

Oo Пп Рр Сс Ттм Уу

Ҷҷ Ҷҷр Хх Хқ Чч Чқ

Шш Ёё Ээ Юю Яя

МАТНҲОИ ХОНИШИ ИЛОВАГӢ

БО ҲАРФИ М ЧИҶО ШУД?

М як ҳарфи танҳо буд,
Як ҳарфи бемаъно буд.
Рӯзе ҳамроҳи **о** шуд,
Мо шуд, хеле фаҳмо шуд.
Мо чун бо **ҳ** шуд ҳамроҳ,
Олам равшан гашт аз **моҳ**.
Вай бо як **ӣ** **моҳӣ** шуд,
Сӯйи дарё роҳӣ шуд.

Қӯра Ҳошимӣ

Аз ҳарфҳои буридаи **М, О, Ҳ, Ӣ, Р, Т, Б** чор калима созад.

Бинависед:

Мо чун бо **ҳ** шуд ҳамроҳ,
Олам равшан гашт аз **моҳ**.

МҮРЧА ВА КАБҮТАР

Мӯрчае аз ташнагӣ ба ҷон омада буд, ба лаби ҳавзе рафт, то об бинӯшад. Тасодуфан пойи мӯрча лағжиду дар об афтод. Наздик буд мӯрчаи бечора ғарқ шавад, ки кабӯтаре аз болои дарахте ўро дид. Кабӯтар шохчаеро аз дарахт бо нӯлаш канду наздики мӯрча андохт. Мӯрча худро болои шохча гирифт ва ба ин тариқ аз марг наҷот ёфт.

Ҳанӯз лаҳзае нагузашта буд, ки сайёде кабӯтарро диду хост ўро ба нишон гирад. Мӯрча мақсади сайёдро дарёфта, ба ў наздик шуд ва пойи ўро ҷунон сахт газид, ки тири ў хато рафт ва кабӯтар ҷон ба саломат бурд.

Накуӣ аз байн намеравад!

Кабӯтар дар ҳаққи мӯрча чӣ некӣ кард?
Мӯрча ба некии кабӯтар чӣ ҷавоб гардонд?

Мӯрча аз марг наҷот ёфт.

Некӣ фаромӯш намешавад.

ПАРЧАМИ ТОҶИКИСТОН

Рустам дар синфи якум мехонад. Ӯ бисёр чизхоро ёд гирифтааст. Боре бобо пурсид:

– Рустамҷон, бигӯ, Ватани мо чӣ ном дорад?

Рустам ҷавоб дод:

– Ватани мо, бобочон, Тоҷикистон ном дорад.

– Офарин, ҷони бобо! Боз як савол дорам, – гуфт бобо.

– Парчами Тоҷикистон чанд рахи ранга дорад?

Рустам гуфт:

– Парчами давлати мо се рахи ранга дорад: сурх, сафед, сабз. Қисми рахи болои парчам – сурх, қисми мобайн – сафед ва қисми поён сабз аст. Дар рахи сафеди парчам бо зарҳал рамзи тоҷ ва дар болои он ҳафт ситора дар шакли нимдоира тасвир шудааст.

Бобо аз наберааш чӣ пурсид?

Рустам чӣ ҷавоб дод?

Дар бораи Тоҷикистон кадом шеърро медонед?

**ҚАҲРАМОНОНИ
ТОҶИКИСТОН**

Садриддин Айни

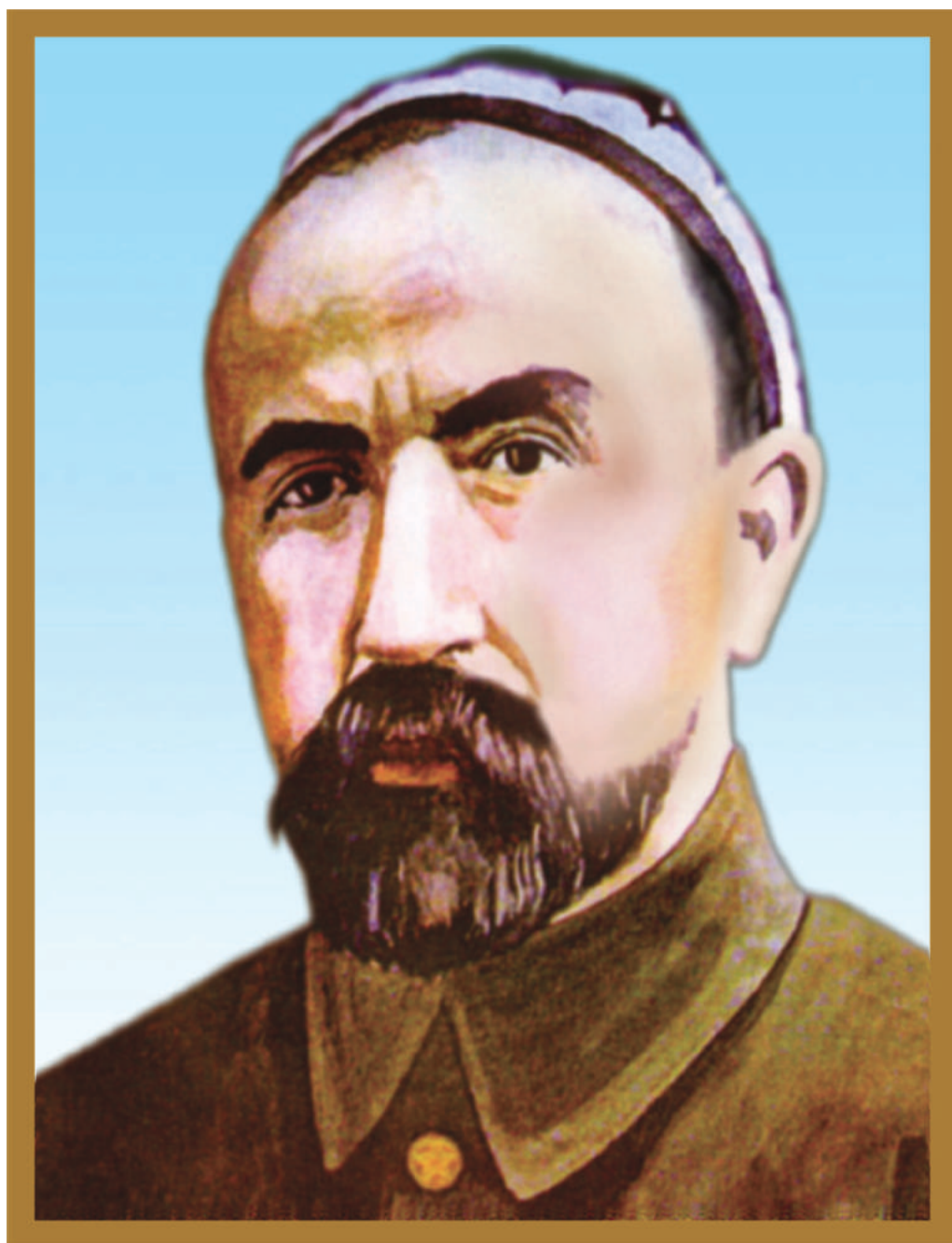
Бобочон Гафуров

Эмомалӣ Раҳмон

Мирзо Турсунзода

Нусратулло Махсум

Шириншоҳ Шоҳтемур

Бинависед:

Хайр, китоби „Амрӯбо“!

Салом, китоби „Забони модарӣ“!

Муҳаммад Лутфуллозода
Файзулло Шарифзода
Ибодулло Абдуллоев

АЛИФБО

Китоби дарсӣ барои синфи якум

Муҳаррирон	Музаффар Холов Саида Набиева
Мусаҳҳеҳ Муҳаррири техникӣ Тарроҳ	Меҳрӣ Саидова Наҷмиддин Салоҳиддинзода Қосимхӯҷа Назаров

Ба чоп 02.01.2018 иҷозат дода шуд. Коғазӣ офсет.
Чопи офсет. Андоза 70x100 1/16. Ҷузъи чопӣ 9,5.
Адади нашр 100000 нусха.
Супориши №1/2018

Муассисаи нашриявии «Маориф»-и
Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
734024, ш. Душанбе, кӯчаи Аҳмади Дониш, 50
Тел: 222-14-66,
E-mail: najmiddin64@mail.ru

Дар матбааи ҶДММ «Ганҷ нашриёт»
ба таъби расидааст.